

24.1.2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Suomen Yrittäjien lausunto tulevaisuuden lukion valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta

Tulevaisuuden lukion valtakunnallisten tavoitteiden ja tuntijaon uudistamisen keskeisimpänä tavoitteena on yleissivistyksen vahvistaminen. Työryhmän raportissa todetaan, että opiskelijoilla tulisi olla jatko-opintojen ja työelämän kannalta tarvittavat tiedot ja taidot. Edelleen todetaan, että tulevaisuuden yhteiskunnan kehitys nopeutuu ja rakenteet muuttuvat. Se asettaa uusia haasteita koulutukselle ja näin myös lukio-opetukselle. Työryhmän ehdotukset peilautuvat näihin tavoitteisiin ja yhteiskunnan muutoksiin.

Työryhmän ehdotuksista Suomen Yrittäjät toteaa seuraavaa:

Esityksessä mainitut lukiokoulutukselle asetetut tavoitteet ovat oikeasuuntaisia. Nykyisen valtioneuvoston asetuksen (955/2002) 3 §:ssä opetuksen tavoitteista todetaan, että lukion tehtävänä on perehdyttää opiskelijat elinkeinoelämään ja yrittäjyyteen. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että asetuksessa jatkossakin asetetaan lukion tehtäväksi lukio- opiskelijoiden perehdyttäminen elinkeinoelämään ja yrittäjyyteen.

Lukion tulee tarjota opiskelijoille laaja yleissivistys ja perusteet niin korkea-asteen opintoja kuin työelämääkin ajatellen. Suomen Yrittäjät ei kannata yhteiskunnallisten aineiden vähentämistä, vaan korostaa laajan yleissivistyksen ja elinikäisen oppimisen avaintaitojen merkitystä perustana tulevan ammatti-identiteetin muotoutumiselle. Ehdotetuissa malleissa uskonnon ja terveysopin eriarvoinen asema muihin oppiaineisiin nähden kummeksuttaa ja aiheuttaa epäloogisuutta varsinkin vaihtoehtoissa A ja B.

Lukio suoritetaan pääsääntöisesti 2 ½ vuodessa. Seuraavassa vaiheessa, korkea-asteella, tavoitellaan tutkintojen suorittamista mahdollisimman nopeassa aikataulussa. On huomioitava, että osalle luonteva jatkokoulutusväylä on ammatillinen koulutus. Näin ollen lukiovaiheen opiskelun merkitys korostuu seuraavan opiskelupaikan osuvuudessa ja ammatinvalinnassa. Lukiossa on oltava mahdollisuus eri oppiaineiden opiskeluun laaja-alaisesti myös jatkossa ja valinnaisuuden liiallista painotusta tulee

välttää. Tämän lisäksi henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman laatiminen osana lukion opiskelusuunnitelmaa on erittäin kannatettavaa. Tämä edellyttää sekä opinto-ohjauksen riittävien resurssien varmistamista että kaikkien opettajien osallistumista opiskelijoiden uraohjaukseen.

Uuden tuntijakomallin tulisi ohjata lukioita oppimistavoitteiden, menetelmien ja sisältöjen pohdintaan eli lukiopedagogiikan kehittämiseen. Loppulista tuntijakoesitystä laadittaessa tulee korostaa joustavia työskentelymahdollisuuksia yli oppiainerajojen. Suomen Yrittäjät ei kuitenkaan kannata opintojen alkuvaiheen ns. johdannollisia opinkokonaisuuksia. Työryhmän ehdottamat lukion loppupuolen syventävät teemakokonaisuudet tarjoavat tähän sopivan mahdollisuuden. Tämä edellyttää yhteisöllisiä ja ilmiökeskeisiä työskentelytapoja ja korostaa opettajan roolia oppimisprosessin ohjaajana. Edelleen tulisi harkita nykyisen aihekokonaisuuksiin perustuvan mallin kehittämistä lukio-opetuksen yhtenäistämiseksi.

Yhteistyötä alueen yritysten ja muun elinkeinoelämän sekä korkea-asteen oppilaitosten (erityisesti hakija- ja urapalvelut) kanssa tulee tiivistää. Raportissa mainitut tutustumiskäynnit ym. urahallintataitoihin liittyvä toiminta osana lukio-opiskelua on tärkeää. Tämä toiminta tulee kytkeä tiukasti kiinni jatko-opintosuunnitelman laatimiseen. Työelämään ja ammatteihin tutustumista varten opiskelijoilla tulisi olla mahdollisuus valinnaiskursseihin.

Suomen Yrittäjät

Mika Tuuliainen
koulutusasioiden päällikkö